

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2018/618 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Απριλίου 2018

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2012/535/ΕΕ όσον αφορά τη λήψη μέτρων προκειμένου να αποφευχθεί η εξάπλωση εντός της Ένωσης του *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (ο νηματώδης σκόληκας των κωνοφόρων)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 2227]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2000, περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 16 παράγραφος 3 τέταρτη περίοδος,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο αριθμός των ευπαθών φυτών που επλήγησαν από τις εκτεταμένες πυρκαγιές στην ουδέτερη ζώνη της ηπειρωτικής Πορτογαλίας το 2017 έφθασε σε δυσθεώρητα ύψη. Κατά συνέπεια, ο αριθμός των παρακαμαζόντων δένδρων που πρέπει να υλοτομηθούν, να απομακρυνθούν και να διατεθούν εκτοξεύτηκε απότομα και αναπάντεχα σε περίπου 1,5 εκατομμύρια. Παρά το γεγονός ότι οι πορτογαλικές αρχές έχουν αυξήσει σταδιακά την ικανότητά τους και μπορούν πλέον να ασχολούνται με έως και 300 000 δένδρα ετησίως —ικανότητα η οποία αναμένεται ότι θα εξακολουθήσει να αυξάνεται ανταποκρινόμενη στις διογκούμενες ανάγκες—, θα ήταν αδύνατο οι εν λόγω αρχές να προβούν στην υλοτόμηση, στην απομάκρυνση και στη διάθεση όλων αυτών των πρόσφατα παρακαμαζόντων δένδρων εντός των νόμιμων προθεσμιών, όπως απαιτείται με την εκτελεστική απόφαση 2012/535/ΕΕ της Επιτροπής ⁽²⁾.
- (2) Ως εκ τούτου, και κατόπιν αιτήματος της Πορτογαλίας, θα πρέπει να θεσπιστεί προσωρινή παρέκκλιση από τις νομικές διατάξεις που προβλέπονται στο παράρτημα II σημείο 3 στοιχείο β) της εν λόγω απόφασης, ώστε να δοθεί στην Πορτογαλία η δυνατότητα να ολοκληρώσει τις εργασίες υλοτόμησης στην οικεία ουδέτερη ζώνη εντός μεγαλύτερης χρονικής περιόδου, η οποία όμως δεν θα υπερβαίνει την 31η Μαρτίου 2020. Αυτή η παρέκκλιση αναμένεται ότι θα παράσχει το κατάλληλο επιπλέον χρονικό διάστημα στις πορτογαλικές αρχές ώστε αυτές να προβούν στις αναγκαίες δραστηριότητες υλοτόμησης, ο όγκος των οποίων αυξήθηκε σημαντικά λόγω της έκτασης των πυρκαγιών.
- (3) Η ως άνω παρέκκλιση θα πρέπει να εξαρτάται από την υποβολή ετήσιου σχεδίου δράσης από την Πορτογαλία, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι προβλεπόμενες ενέργειες θα είναι καλά προετοιμασμένες και συντονισμένες. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να αναφέρει λεπτομερώς τα ευπαθή φυτά που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο μόλυνσης από τον νηματώδη σκόληκα των κωνοφόρων (ΝΣΚ) και τα οποία απαιτούν ταχύτερη κινητοποίηση, τους αναγκαίους πόρους που πρέπει να χορηγηθούν και άλλα συναφή στοιχεία, όπως τα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για να μετριαστεί ο κίνδυνος μόλυνσης από τον ΝΣΚ κατά την αναμονή ενόψει της υλοτόμησης, της απομάκρυνσης και της διάθεσης των εν λόγω φυτών, όπως είναι μεταξύ άλλων η εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων επισκόπησης των ευπαθών φυτών και των φορέων του ιού με σκοπό την έγκαιρη ανίχνευση της παρουσίας του ΝΣΚ, καθώς και τις προθεσμίες για την υλοποίησή τους. Το επίπεδο κινδύνου που ενέχουν τα εν λόγω φυτά θα πρέπει να αξιολογείται σε ετήσια βάση και το σχέδιο δράσης πρέπει να επικαιροποιείται αναλόγως, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα τα φυτά που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο εξάπλωσης του ΝΣΚ.
- (4) Συνεπώς, η εκτελεστική απόφαση 2012/535/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (5) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα II της εκτελεστικής απόφασης 2012/535/ΕΕ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 169 της 10.7.2000, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστική απόφαση 2012/535/ΕΕ της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012, για τη λήψη μέτρων επείγοντος χαρακτήρα ώστε να αποφευχθεί η εξάπλωση εντός της Ένωσης του *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (ο νηματώδης σκόληκας των κωνοφόρων) (ΕΕ L 266 της 2.10.2012, σ. 42).

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 19 Απριλίου 2018.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το σημείο 3 στοιχείο β) του παραρτήματος II της εκτελεστικής απόφασης 2012/535/ΕΕ της Επιτροπής αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «β) Τα κράτη μέλη ταυτοποιούν και υλοτομούν, σε όλες τις οικείες ουδέτερες ζώνες, όλα τα ευπαθή φυτά τα οποία είναι νεκρά, σε κακή κατάσταση υγείας ή έχουν πληγεί από πυρκαγιά ή καταιγίδα. Απομακρύνουν και απορρίπτουν τα φυτά που υλοτομήθηκαν και τα υπολείμματα της υλοτομίας, λαμβάνοντας όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για να αποφευχθεί η εξάπλωση του ΝΣΚ και του φορέα του πριν από την υλοτόμηση και κατά τη διάρκειά της και έως ότου διατεθούν τα φυτά που υλοτομήθηκαν και τα υπολείμματα της υλοτομίας, υπό τους ακόλουθους όρους:
- i) τα ευπαθή φυτά που ταυτοποιούνται εκτός της περιόδου πτήσης του φορέα πρέπει, πριν από την επόμενη περίοδο πτήσης, να υλοτομηθούν και να καταστραφούν επιτόπου, να μεταφερθούν υπό επίσημο έλεγχο στη προσβεβλημένη ζώνη ή να απομακρυνθούν. Στην τελευταία περίπτωση, το ξύλο και ο φλοιός των εν λόγω φυτών υποβάλλονται είτε σε μεταχείριση, όπως ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 1 σημείο 2 στοιχείο α), είτε σε μεταποίηση, όπως ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 2 στοιχείο β).
 - ii) τα ευπαθή φυτά που ταυτοποιούνται κατά την περίοδο πτήσης του φορέα πρέπει αμέσως να υλοτομηθούν και να καταστραφούν επιτόπου, να μεταφερθούν υπό επίσημο έλεγχο στη προσβεβλημένη ζώνη ή να απομακρυνθούν. Στην τελευταία περίπτωση, το ξύλο και ο φλοιός των εν λόγω φυτών υποβάλλονται είτε σε μεταχείριση, όπως ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 1 σημείο 2 στοιχείο α), είτε σε μεταποίηση, όπως ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 2 στοιχείο β).

Όταν ένα κράτος μέλος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η υλοτόμηση, η απομάκρυνση και η διάθεση των ευπαθών φυτών που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου πτήσης του φορέα και έχουν πληγεί από πυρκαγιά ή καταιγίδα είναι ακατάλληλες, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να προχωρήσει στην υλοτόμηση, την απομάκρυνση και τη διάθεση των εν λόγω φυτών πριν από την έναρξη της επόμενης περιόδου πτήσης. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω υλοτόμησης και απομάκρυνσης, τα οικεία ευπαθή φυτά είτε καταστρέφονται επιτόπου είτε απομακρύνονται και το ξύλο και ο φλοιός τους υφίστανται μεταχείριση, σύμφωνα με το παράρτημα III τμήμα 1 σημείο 2 στοιχείο α), ή μεταποίηση, σύμφωνα με το παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 2 στοιχείο β). Όταν ισχύει η εν λόγω παρέκκλιση, και με την επιφύλαξη του στοιχείου α), το οικείο κράτος μέλος πραγματοποιεί, εντός της περιόδου πτήσης, εντατικές επισκοπήσεις σε περιοχές που έχουν πληγεί από πυρκαγιά ή καταιγίδα με δειγματοληψίες και δοκιμές των εν λόγω φορέων για την παρουσία του ΝΣΚ και, εάν επιβεβαιωθεί η παρουσία, διενεργεί εντατικές επισκοπήσεις στα ευπαθή φυτά που βρίσκονται στον περιβάλλοντα χώρο, με ελέγχους, δειγματοληψίες και εργαστηριακές εξετάσεις στα φυτά εκείνα που παρουσιάζουν σημεία ή συμπτώματα παρουσίας του ΝΣΚ.

Κατά παρέκκλιση από τα σημεία i) και ii), η Πορτογαλία μπορεί να αποφασίσει να προχωρήσει εντός μεγαλύτερης χρονικής περιόδου, και το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2020, στην υλοτόμηση, την απομάκρυνση και τη διάθεση των ευπαθών φυτών που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα από τον αρμόδιο επίσημο φορέα ως πληγμένα από πυρκαγιά το 2017. Για τους σκοπούς της υλοτόμησης, της απομάκρυνσης και της διάθεσης εντός της εν λόγω προθεσμίας, δίνεται προτεραιότητα στα ευπαθή φυτά που βρίσκονται στις ακόλουθες περιοχές:

- περιοχές δίπλα στην προσβεβλημένη ζώνη,
- περιοχές στις οποίες υπάρχουν ενδείξεις δραστηριότητας εντόμων-φορέων,
- περιοχές με αυξημένο ποσοστό παρακαμαζόντων δένδρων, κάτι που υποδεικνύει πιθανή παρουσία του ΝΣΚ,
- οποιεσδήποτε άλλες περιοχές που παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο μόλυνσης από τον ΝΣΚ.

Τα ευπαθή φυτά υλοτομούνται και καταστρέφονται επιτόπου, μεταφέρονται υπό επίσημο έλεγχο στη προσβεβλημένη ζώνη ή απομακρύνονται. Σ' αυτή την περίπτωση, το ξύλο και ο φλοιός τους υφίστανται μεταχείριση, σύμφωνα με το παράρτημα III τμήμα 1 σημείο 2 στοιχείο α), ή μεταποίηση, σύμφωνα με το παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 2 στοιχείο β). Τα ευπαθή φυτά που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το έντομο-φορέα για την ολοκλήρωση του κύκλου ζωής του μπορούν να διατηρηθούν επιτόπου χωρίς να καταστραφούν.

Η Πορτογαλία πρέπει να υποβάλει, έως τις 31 Μαΐου 2018, ετήσιο σχέδιο δράσης στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, με χάρτες στους οποίους να εμφανίζεται η θέση των προσβεβλημένων από την πυρκαγιά φυτών στη ουδέτερη ζώνη, η θέση των περιοχών που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο και η αιτιολόγηση αυτής της επιλογής, τα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για να μετριαστεί ο κίνδυνος μόλυνσης από τον ΝΣΚ κατά την αναμονή ενόψει της υλοτόμησης, της απομάκρυνσης και της διάθεσης των εν λόγω φυτών, όπως είναι μεταξύ άλλων η εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων επισκόπησης των ευπαθών φυτών και των φορέων του ιού με σκοπό την έγκαιρη ανίχνευση της παρουσίας του ΝΣΚ, καθώς και τους αναγκαίους πόρους και τις προθεσμίες για την υλοποίησή τους. Η Πορτογαλία θα υποβάλει, έως τις 31 Μαΐου 2019, ακόμα ένα ετήσιο σχέδιο δράσης με το ίδιο περιεχόμενο.

Το επίπεδο των κινδύνων που εγκυμονούν τα εν λόγω φυτά υπολογίζεται σε ετήσια βάση και το σχέδιο δράσης επικαιροποιείται ανάλογα με την περίπτωση. Οι δραστηριότητες που προβλέπονται στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου δράσης λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση του γενικού σχεδίου δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 9.

Η Πορτογαλία υποβάλλει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη έκθεση σχετικά με τα ετήσια αποτελέσματα, καθώς και την έκβαση των εντατικοποιημένων ελέγχων για τους φορείς, και τυχόν επικαιροποιήσεις του εν λόγω σχεδίου δράσης έως τις 30 Απριλίου του έτους που ακολουθεί το οικείο έτος.

Τα υλοτομηθέντα ευπαθή φυτά, εκτός από τα φυτά που έχουν καταστραφεί ολοσχερώς από δασικές πυρκαγιές, υποβάλλονται σε δειγματοληψία και σε εργαστηριακές εξετάσεις για την ανίχνευση του ΝΣΚ, σύμφωνα με πρόγραμμα δειγματοληψίας ικανό να επιβεβαιώνει, με αξιοπιστία 99 %, ότι το επίπεδο παρουσίας του ΝΣΚ στα εν λόγω ευπαθή φυτά είναι χαμηλότερο του 0,02 %.»
